No. 149.

JAVASCHE COURANT.

ZATURDAG den 19den December 1829.

OFFICIEEL GEDEELTE.

[EX]TRACT *uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.*

BATAVIA, *den 18den december 1829.* (No. 4.)

[Ge]lezen de autorisatie door den Minister van Staat, [Com]missaris Generaal verleend bij apostillaire dispositie [van] den 16den dezer no. 13;

[Go]edgevonden en verstaan:

[Te] bepalen, dat de pachtvoorwaarden der opium, zoo[als de]zelve voor dit loopende jaar zijn vastgesteld, en [die]n thans in werking zijn, te rekenen van den 1º [Janua]rij 1830 provisioneel en voor een onbepaalden tijd, [hunne] verbindende kracht zullen blijven.

[Ex]tract enz.

Accordeert met voorschreven Register.
De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

[Bij] *Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, zijn de volgende dispositiën [geno]men:*

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD.

[Tot] waarnemenden assistent resident van Madura, *C. G. Gold[man]*, thans assistent resident van Samarang.

[Tot] waarnemenden assistent resident van Samarang, *D. Hon...*, thans assistent resident van Salatiga.

[Tot] waarnemenden assistent resident van Salatiga, de ambte[naar] op wachtgeld *J. G. Goldman.*

[Tot] secretaris der residentie Rembang, *J. T. Cantervisscher*, [thans] kommies bij de directie van 's lands producten en civiele ... en zulks in plaats van *K. J. de Vogel*, honorabel ..., met bepaling dat hij provioneel bij den achterstand [der] boekhouding zal worden te werk gesteld.

[illegible]

[Tot] lid der sub-kommissie van landbouw te Soeracarta ... *Stavers.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

BENOEMD.

[T]ot majoor bij het wapen der genie, de kapitein inge[nieur] *Raoul.*

[T]ot directeur van het hospitaal te Soerabaija *J. de Keijser*, ... die functien te Samarang bekleedende, en zulks in [plaats] van *H. J. Nelis*, gepensionneerd.

[Tot] directeur van het hospitaal te Samarang, *J. F. God...*, thans magazijnmeester bij het kleedingmagazijn en magazijnmeester van het temporair vivres-magazijn ..., en in diens plaats *W. H. M. van Haack*, thans [v]erzorger bij het militair hospitaal te Samarang.

[Tot] magazijnmeester te Banjoemaas, *von Metz*, thans [betaa]lmeester te Djocjocarta, en in deszelfs plaats tot [betaa]lmeester te Djocjocarta, *Benninck*, thans magazijn[meest]er te Banjoemaas.

[Rap]port *van Zijne Excellentie den Luitenant Gouver[neu]r Generaal, aan Zijne Excellentie den Minister [va]n Staat, Kommissaris Generaal.*

MAGELLANG, *den 12den december 1829.*

[Bij] mijn rapport van den 24sten november jl. No. 949. [had i]k de eer Uwe Excellentie te melden, dat de majoor [...]*ens* op het berigt dat een troep muitelingen zich [in di]e streken gewend had, onmiddelijk met eenige [tro]epen derwaarts was opgebroken, zijnde de uitslag [dier] beweging nog onbekend.

[He]t berigt dien aangaande aan den kolonel *Cleerens* ge[zonde]n bij de overbrenging verloren geraakt zijnde, ben ik [thans] eerst in het bezit van een duplicaat gesteld gewor[den], en daar hetzelve belangrijk genoeg is, om Uwe Ex[celle]ntie ook nu nog medegedeeld te worden, heb ik de [eer] daarvan een afschrift overteleggen.

[S]edert mijne jongste rapporten hebben de 7de en 8ste [mo]biele kolonne nog eenige expeditien gedaan, doch is [hu]n niet mogen gelukken, de schuilplaats van den [hoo]fd-rebel optesporen of eenigen vijand aantetreffen, [daar] de ingewonnen berigten dienaangaande zeer ver[sch]illende en uiteenloopende.

[D]e onderwerping van vijandelijke hoofden en pradjoerits gaat nog dagelijks voort, en met genoegen kan ik U[we] Excellentie melden, dat thans ook in het Ledoksche, hoo[f]den en manschappen overkomen, die tot de partij v[an] *Iman Moesba* behooren, en hem eerst onlangs verlat[en] hebben, waaronder zich bevindt de Ingebeij *Diepo Me[n]golo* met zijne twee zoonen, die vroeger Démang wa[s] en sedert het uitbarsten der onlusten een getrouw aanha[n]geling van *Iman Moesba* is geweest, onder wiens bevel[en] hij de Ledoksche landen altijd verontrust en verwoest hee[ft]. Deze Ingebeij is tegenwoordig geweest bij de ontmoeti[ng] van den 9den october jl. bij welke gelegenheid de Tom[mongong] van Wonosobo, benevens een luitenant der ke[n]dalsche pradjoerits, gesneuveld zijn.

De Luitenant Gouverneur Genera[al],
DE KOCK.

Rapport van den Majoor, Kommandant der 8ste mo[]biele kolonne, aan den Kolonel Adjudant, Kom[]mandant der troepen in de Bageleen en Banjoema[s].

KOMIET, *den 17den november 1829.*

Ik heb de eer UWEd. Gestrenge te rapporteren, d[at] ik den 14den dezer des avonds tijding ontving, dat e[en] 100 tal muitelingen des morgens *Leniron* gepasseerd, [en] op *Karang Jambie* getrokken waren; men wist allee[n] dat zij uit het oosten kwamen, dat zij eenige vrouwen [en] 10 à 12 paarden bij zich hadden.

Zonder meerdere berigten in te wachten, was ik va[n] gevoelen, dat die troep niet rusten mogt, en ik maak[te] mij dus gereed om met 100 man infanterie bij het op[]komen der maan te marcheren, toen aanhoudende rege[n] dit verhinderde, zoo dat ik eerst den 15den ten 10 u[re] voor den middag door de rivieren konde komen, die *Sok[]ka* van *Kedjawang* scheiden. Op dat uur marcheerd[e] ik naar *Kedjawang* en verder noordwaarts, tot *Kara[ng] Jambie*; daar was geen vijand geweest, zijnde hij ten noo[r]den dier plaats op *Tambokbogo* getrokken, werwaarts [ik] mij thans wende, en waar ik het spoor der muitelinge[n] vond, die zich echter ook daar slechts kort hadden op[]gehouden; ik volgde hier hun spoor westwaarts tot *Tjo[]dong*, bleef daar tot 3 ure 's morgens, marcheerde toen ov[er] *Kedjoerang*, waar ik te *Worowarie* bewijzen vond va[n] een kort verblijf des vijands, en marcheerde, zijn spoo[r] volgende tot den middag door, als wanneer regen m[ij] verpligtte in een paar huizen in de dessa *Bleber*, in h[et] gebergte ten noord-oosten van *Remo Jatie Nega[r]a* [te] blijven. Bij die dessa viel alleen dit voor, dat mijn[e] schildwachten uit voorzorg dubbeld geplaatst. herhaalde[lijk] malen door tijgers werden verontrust, en een hunner e[en] Tagalees door dezelve werd medegevoerd.

Ik ontving verder door mijne spionnen goede berigte[n] omtrent het verblijf der muitelingen, die zich naar de[n] top van eenen berg een pad hadden gebaand en daarva[n] glaga en pisangbladen hutten hadden gebouwd, en einde[]lijk en nogmaals de bevestiging dat de *Alibassa Mert[o] Negoro*, aan derzelver hoofd was.

Ik verliet des morgens ten 3 ure *Bleber*, en marcheer[]de op de voormalige dessa *Mussaran*; uiterst moeijelij[k] was het beklimmen van den berg, waarop zich de vijan[d] genesteld had, en juist brak de morgenschemering door[,] toen wij bijna den top bereikt hebbende, ontdekt werden[;] thans was alle inspanning noodig, op den top te komen[;] van vijf man voor mij uitmarcheerende, werden dadelij[k] twee gewond, alsmede het hoofd van *Kedjawang*, ee[n] jongeling van 15 jaren, die nimmer mijne zijde verlaat[;] het oogenblik was kritiek, maar de flankeurs tot 10 ma[n] aangegroeid, die den top beklommen hadden, volgden thans met gevelde bajonet, den 2den luitenant *M...* en mij, welke beweging de verzameling des vijands voor[]kwam, en hem in alle rigtingen in de wildernis deed vlug[]ten; vijf dooden bleven op de plaats, maar overal waren sporen dat meerdere gewonden door de alang alang ge[]gaan waren.

Intusschen kwamen meerdere manschappen boven, waar[]op ik een peloton Tagaleezen en tirailleurs zond, om de vlugtende verder te desolveren, die dan ook ... gewis verscheidene dooden en gewonden hebben bek...

Wij hebben een rood zijde vaandel, drie geweren, een twintigtal lansen, twaalf gezadelde paarden en een menig-

van sabels en krissen, benevens eene pajong buit ge-
akt.

Ik mag niet voorbijgaan, UWEd. Gestrenge opmerkzaam
maken, op de inspanning der troepen die dezen togt
et mij maakten; in het bijzonder moet ik UWEd. Gest.
n 2den luitenant *Moltzer*, den korporaal *Spaan* en de
nkeurs *Klepkens*, *Martelaar*, *Verleighe*, *Hagen* en
ure noemen, (de twee laatstgemelde zijn gewond gewor-
n) Ook de 2de luitenant *IJske*, de Tagaleesche de-
ng *Soemo di Poera*, en eindelijk alle manschappen
rdienen lof door de inspanning, waarmede zij de onbe-
hrijfelijke moeijelijkheden, waarmede geforceerde mar-
hen in het woeste gebergte in dezen tijd verbonden
n, zijn te boven gekomen.

Ik ben heden op den middag te *Komiet* aangekomen,
s 50 uren na het verlaten van *Sokka*, ik zal hier tijdin-
n inwachten, de troepen doen uitrusten en verder
ar vereisch van zaken handelen.

De majoor, Kommandant der 8ste
mobiele kolonne,
(*Was Get.*) BUSCHKENS.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 8sten julij jl.*

Generaal d'Espagne heeft premiën uitgeloofd op de gevangen-
neming van 42 personen, welke hij, zoo het schijnt, niet zon-
er grond beweert, dat aan de grenzen van Katalonie gekomen
aren, om aan eenen opstand in die provincie deel te nemen.
rieven uit Perpignan zeggen, dat, behalve tien à twaalf de-
r personen die, gelijk men weet, door onze beambten gevat
in, de overige in het departement rondzwerven en zich op
 best mogelijke wijze trachten verborgen te houden. Te Bar-
celona zelf had de kapitein-generaal twee als liberalen bekende
kooplieden, de heeren *Matthias* en *Ignatius Massanet* doen
rresteren. Het schijnt dat zij eenig buskruid van Livorno had-
n doen komen; doch van hunnen kant wordt beweerd, dat
 hetzelve noodig hadden tot het bearbeiden eener kalk-steen-
roeve, welke zij bij Barcelona bezaten. Ingeval deze toestand
n zaken in de Spaansche grens-provinciën nog eene korte
ijd blijft voortduren, vreest men, dat zulks de handelaars dier
atie beletten zal onze beroemde jaarmarkt van Beaucaire te
zoeken.

DUITSCHLAND.

STUTGARD, *den 5den julij jl.*

Het plan tot vereeniging van Rijn en Donau schijnt thans
oor eene maatschappij van Parijser actionnarissen werkelijk
n uitvoer gelegd te zullen worden. Naar men zegt hebben
j, van de in het ontwerp betrokkene regeringen, onder zekere
oorwaarden, verlof tot het maken der noodige werken be-
omen en tevens de toezegging van gedurende negen-en-
egentig jaren de voordeelen van den nieuwen water weg te
ullen mogen trekken. Het plan van aanleg is in alle bijzon-
erheden nog niet uitgewerkt, doch in het algemeen schijnt
etzelve hierop neder te komen. Bevaarbaarmaking van den
onau, van Ulm over Tuttlingen tot in het Badensche, het
raven van een kanaal, met gebruik van het water Brieg, der
riegach, der Gutach en van verscheidene andere berg-rivier-
es, over het Opper-Schwartzwald in het Badensche, door
en omtrek van Villingen, St. George-Hornberg en Hausach
n het Kinzinger dal, en eindelijk bevaarbaarmaking der Kin-
ig, die zich bij Kehl in den Rijn uitstort. Het eeste gedeelte
er onderneming, het bevaarbaar maken van den Donau, zal
isschien het gemakkelijkst uit te voeren zijn. Ook het laatste,
e Kinzig voor schepen gebruikbaar te maken, zal veelligt
eene onoverkomelijke zwarigheden ontmoeten. Maar de kanaal-
raving over het Opper-Schwartswald is eene onderneming
een aanzienlijk eind weegs moet het kanaal onder den grond
oorgevoerd worden) welke in vroegere tijden volstrekt voor
nuitvoerbaar verklaard zou geworden zijn. Ondertusschen mag
men, bij de hulpmiddelen, welke zoo vele hedendaagsche uit-
indingen tot het uitvoeren der moeijelijkste ontwerpen aan-
ieden, geenszins aan eenen gelukkigen uitslag twijfelen, wan-
eer het plan met toereikende kunde ontworpen, de uitvoering
an volkomen bekwame mannen toevertrouwd wordt, en daar-
nboven op den duur over de, tot zoo kostbaar een werk ver-
eischt wordende geldmiddelen beschikt kan worden.

POLEN.

WARSCHAU, *den 2den julij jl.*

Bij dekreet van den 20sten mei (eersten junij) dezes jaars
heeft Z. M. de Keizer, in aanmerking van de groote verdiensten
welke Z. Keizerl. H. de Grootvorst Cesarewitsch zich bij het
koningrijk Polen heeft verworven, gelieven te bepalen dat de
voorheen tot het vorstendom Lowicz behoord hebbende Oe-
konomie Ambten Skierniewice, Gluchow, Jezwrko en Kom-
in, welke onder de schenking door wijlen Keizer *Alexander*
en behoeve van Z. Keizerl. H. gedaan niet begrepen waren,
weder aan gezegd vorstendom zullen toegevoegd, en aan ge-
noemde Z. Keizerl. H. en deszelfs erfgenamen geschonken wor-
den; en heeft Z. M. verder bevolen dat de op deze
drukkende schulden moesten afgelost worden; ten
bezittingen vrij aanvaard zouden worden.

BATAVIA, *den 7den december*

Mede-kommissarissen correspondent te Batavia,
fondsen ter aamoediging van 's lands zeedienst
minkte zeelieden of derzelver weduwen en nabij
wanneer zij in 's lands dienst gesneuveld zijn, uit
land ontvangen hebbende.

a. Het verslag van kommissarissen over het Vade
fonds ter aanmoediging van 's lands zeedienst,
hunne gehoudene administratie als kommissaris
de kweekschool voor de zeevaart en zulks over 18

b. Het verslag van dezelfde kommissarissen wegens
hen gedurende het jaar 1828, gehoudene adm
over het weduwen fonds, opgerigt in 1781.

Hebben zich al dadelijk gehaast het tweede deze
belangrijke stukken, op verzoek van kommissarisse
noemd, door middel der javasche courant, ter
hunner geachte landgenooten in Nederland's Indië
gen; terwijl het eerste daarvan hun hieronder wor
geboden; uit welke verslagen hun ten klaarste zal blijk
deze Vaderlandsche instellingen volkomen aan de
nuttig en weldadig doel beantwoorden. Zij vertr
dat een iegelijk daardoor niet weinig zal aangen
worden, om ruim en onbekrompen inteschrijven
lijsten, die hun daartoe zullen aangeboden word
zulks ter ondersteuning en instandhouding dezer
loffelijke inrigtingen. De ondergeteekenden moge
nalaten hier voorloopig hunnen hartelijken dank
tuigen aan diegenen, die reeds door milde bijdragen
belangstelling daarin aan den dag gelegd en getoond
ben, dat de Vaderlandsche roem en welvaart hun
ter harte gaat.

Mede-kommissarissen voorn
J. C. GOLDMAN
H. J. MEIJNDERT
D. LENTING.

KWEEKSCHOOL *voor de Zeevaart te Amste*

Kommissarissen over het Vaderlandsch Fonds ter aan
ging van 's Lands Zeedienst, volgaarne vervullende de
om verantwoording te doen wegens derzelver administra
Kommissarissen van de Kweekschool voor de Zeevaart
ben de eer bij deze aantebieden het volgende verslag, het

I. In de eerste plaats, zal dienen tot toelichting der
voegde rekening en verantwoording van ontvangst en
over het jaar 1828; terwijl hetzelve in:

II. In de tweede plaats, zal handelen over den persone
moreelen toestand van de kweekschool, met vermelding
het meest belangrijke, gedurende het afgeloopen jaar v
vallen.

Kommissarissen gaan alzoo over, tot de toelichting d
kening en verantwoording van ontvangst en uitgave.

a. Ontvangst.

1°. Aan het hoofd van dezelve is gebragt het saldo,
mede deze rekening over het jaar 1827 was afgesloten
beloop van . . . . . f 97

2°. De renten der kapitalen, deze inrigting en
eigendom toebehoorende, die bedragen hebben
een beloop van . . . . . - 6,34

3°. De subsidien, door Zijne Majesteit den Ko
ning goedgunstiglijk toegestaan, en van Zijne Ex
cellentie den Minister voor de Marine en Kolonien
ontvangen, ten bedrage van . . . - 19,000

Als, volgens koninklijk besluit van
1 augustus 1823 . . . f 12,000: 00

En, ingevolge gelijk besluit van
12 september 1824 tot schadeloosstel-
ling der voormalige belasting op de
schepen . . . - 7,000: 00

Van welke f 19,000: 00 voor leges moeten af-
getrokken worden f 47: 47; zoo dat het zuivere
bedrag derzelven is geweest . . . - 18,9

Kommissarissen hebben deze aanzienlijke bijdrage n
ontvangen, zonder de waarde van deze gunstige besch
hoog te schatten; met diepen eerbied bieden zij aan Z.
nu weder hunne erkentelijkheid voor de ontvangene
steuning aan.

4°. De jaarlijksche donatien, die eene somma hebben
leverd, van . . . . . f 2,25

Dat is f 30: 00 minder, dan over het jaar 1827.

De edelmoedige gevers ontvangen hierbij den dank van
missarissen, die deze milde giften te hooger waardeeren
gezien de steeds toenemende vermenigvuldiging van inrig
tot openbaar nut, en de uitnoodiging om deze door bi
te ondersteunen, de gelegenheid tot geven steeds meer
steekt wordt, en de aandacht op ieder afzonderlijk gev
moet verminderen.

Insgelijks betuigen zij hunne erkentelijkheid aan de er
men van den hoog edelgestrenge heer luitenant-ad
van Kinsbergen, die weder als vorige jaren de kweeksch
een geschenk van f 300: 00 hebben begiftigd, tot de uit

...wee extra prijzen, en ter viering van het feest tot aan-
...ng van de overwinning voor Algiers.

...makende alzoo het gezamentlijk beloop der donatien, eene ...a van . . . . f 2,553: 12

Uit de bussen is geligt een bedrag van . - 77: 14
...welke f 30: 00 ongeveer meerder bedraagt, ...n 1827.

Door thesaurieren van het weduwen-fonds, ...k het vorige jaar uitgekeerd eene somma . . . . - 1,500: 00

De kostgelden voor jongelingen die als zoo-...zijn aangenomen, hebben bedragen een ...van . . . . - 1,842. 00
...is f 100: 00 minder dan in het vorige jaar.

Voor derden van verdiende gagien der ...lingen welke na volbragte reizen uit het ...ontslagen zijn, is over dit jaar ontvan-...n bedrag van . . . . . . - 1,291: 61
...elk een nadeelig verschil van f 500: 00 ...vorige jaar uitmaakt.

De restitutie der stedelijke impost die be-... . . . . - 233: 68½
...missarissen brengen hiervoor hunne erken-...t toe, aan de achtbare regering dezer stad.

Als eene extra ordinaire donatie, hebben ...sarissen van den hoog edelgestrenge heer ...bij nacht jonkheer *J. J. Melvill van* ... ontvangen eene somma van f 300: 00 ...ingevolge het daarbij uitgedrukt verlangen, ...d is geworden, zoo dat f 200: 00; voor ...eekschool zijn afgezonderd, terwijl de ...f 100: 00 aan het weduwen-fonds zijn ...een.

...hten het ook tot hunnen pligt, hierbij te voegen dat ...ne Majesteit Officieren in de Oost-Indien, voorgegaan ...n weledelgestrenge heer kolonel *A. W. de Man*, kom-... der marine aldaar, mede eene belangrijke ondersteu-... de kweekschool is verzekerd; van welke gelden in ... van 1829 ontvangen, ook bij het verslag over dat ...paaldelijk verantwoording zal geschieden.

...missarissen gevoelen zich gedrongen de edelmoedige ge-...nen dank te betuigen, deze aanzienlijke bijdragen ...ende voor een bewijs van belangstelling omtrent de ...t van hunne administratie, door hetwelk zij zich niet ...dan vereerd kunnen rekenen.

De laatste post in ontvangst van f 100: 00 ...gekomen door de aflossing van eene obli-...n laste de kerk te *Baambrugge*, gedu-...it jaar geschiedt . . . . f 100: 00

...akende alzoo het geheele montant der ont-... gelden, het saldo van het voorafgaande ...ronder begrepen, een bedrag van . - 34,074: 16½
...elk verantwoord wordt, met de volgende ...gebragt in.

b. Uitgave.

De kosten voor onderhoud, de verteering der kweeke-...n verdere bewoners van het huis, benevens die der ...gdheden voor het onderwijs, als:

... Kleederen, linnen en wat hieronder be-...rt . . . . . . f 5,359: 3¼
...r huishouding en al wat daartoe betrek-... heeft . . . . . . - 13,329: 09
... schoolbehoeften, en al wat noodig is tot ... zeevaartkundig onderwijs . . . - 593: 65

...gende de drie genoemde posten circa ... 00 minder dan die over 1827, en ge-...n even zoo veel als de uitgave voor ge-...hoefte gedurende het jaar 1826, welk ... buiten eenige toevallige omstandigheden ...elijk is toeteschrijven, dat er gedurende ...reen 6 à 7 kweekelingen meer in het ... geweest zijn, dan in de jaren 1826 en ...

De reparatien en het onderhoud van het ... welke hebben bedragen eene somma van - 1,604: 79
... f 400: 00 meerder dan die gedurende ... 1827, welk verschil voornamelijk toete-...n is, aan noodwendige onkosten en ver-...en aan de zieken kamer.

De reparatien aan het scheepje bedragende - 618: 34½
... ongeveer f 200: 00 minder dan die over ... jaar.

...salarissen, gagien en pensioenen, aan ...ndere, suppoosten en onderwijzers uitbe-...hebben bedragen eene somma van . - 7,772: 05
...zaam gelijkstaande met die over het vo-...r.

De uitrustingen aan 20 kweekelingen naar ...nden hebben bedragen . . . - 2,651: 15
... f 2,000: 00 minder dan in 1827, in ... 38 jongelingen hunne reizen hebben ... omtrent welk verschil kommissarissen ...llen terug komen.

Voor de twee extra prijzen aan kweeke-...uit de donatie der erfgenamen van wijlen ...tenant-admiraal *van Kinsbergen*, is be-... . . . . . . - 87: 90

Voegende men hier eindelijk nog bij het ... kas, bedragende op 31 december 1828 ...somma van . . . . . - 2,060: 69½
...zijn geheel verantwoord de in ontvangst gebragte gelden ten bedrage van . . . f 34,074: 16½

Na deze opgaven vertrouwen kommissarissen genoegzame op-helderingen te hebben gegeven, omtrent de posten in de reke-ning van ontvangst en uitgave voorkomende, en alzoo hunne geëerde begunstigers, voor zoo verre die dit verslag onder oogen zullen krijgen, in staat gesteld te hebben, om voldoende te kunnen beoordeelen den financieelen staat van de kweek-school over het jaar 1828.

Deze is dan niet ongunstig geweest, de inkomsten hebben de uitgaven kunnen goed maken, zonder dat de directeur tot inkrimping of vermindering heeft behoeven overtegaan, niet-tegenstaande de meerdere uitgaven waartoe zij is vervallen, sedert nu drie jaren geleden, de verbeteringen aan het on-derwijs en anderzins zijn ingevoerd; — en kommissarissen zul-len ongestoord op denzelfden voet voort kunnen gaan, aan hunne werkzaamheden die uitgebreidheid latende, waarover zij zich thans verheugen, bij aldien zij in den toekomst, geene belangrijke verminderingen in hun inkomen ondervinden.

Kommissarissen gaan nu over tot het 2e. gedeelte van dit verslag, zullende handelen over den moreelen en personeelen staat der inrigting, bepaaldelijk gedurende het afgeloopen jaar, en waarin zij mede hopen te doen zien, dat de uitgaven waarvan vroeger gesproken is, geschied zijn ten nutte van velen, en dat de kweekschool alle aanspraak mag maken om te behooren tot die Vaderlandsche inrigtingen, welke de meeste belangstelling verdienen.

II.

Kommissarissen zullen in de eerste plaats eenige algemeene opgaven mededeelen wegens de voedsterlingen aan hunne zorge toevertrouwd, en ook omtrent den staat van het onder-wijs.

Bij den aanvang van het jaar bedroeg het getal der kwee-kelingen in het gesticht aanwezig 89, terwijl zich 31 hunner op zee bevonden, dit is te zamen 120, in den loop van het jaar zijn 20 jongelingen gratis, en een voor kostgeld aan-genomen, welke 21, gevoegd bij de voormelde 120 een ge-tal van 141 kweekelingen uitmaken, over welke de zorg en administratie van kommissarissen zich heeft uitgestrekt.

Van deze bevonden zich op ultimo december 1828, 91 in het gesticht aanwezig, en 25 op zee, te zamen 116, terwijl de 25 overigen zijn ontslagen; als 20 met eervol getuigenis, 3 hunner op verzoek van ouders, en 2 wegens onvoldoende vatbaarheid.

Van de 23 jongelingen welke zich in den loop van het jaar naar reize begaven, zijn 9 vertrokken als ligt matrozen, elf als kajuitwachters, terwijl dat drie anderen het voordeel mogten genieten, van zich als adelborsten der 2de klasse bij Z. Ms. zeedienst geplaatst te zien.

Kommissarissen mogen hierbij de getuigenis hunner tevre-denheid over de jongelingen aan den dag leggen, eene te-vredenheid die zich zoo niet over allen, toch echter over verre de meesten uitstrekt, en die omtrent onderscheidene buitengewoon groot is. — Het gedrag der kweekelingen was over het algemeen genomen, oppassende en dankbaar, der-zelver vermogens, om hetgeen onderwezen wordt, grondig te bevatten en uittevoeren, toereikende, en de lust tot lee-ren, en om den tijd behoorlijk te besteden, altijd zooda-nig voldoende, dat, daar waar zulks behoefde, de verma-ning en opwekking, niet te vergeefs is geschied.

Kommissarissen vertrouwen, dat alle de zich onder hunne directie bevindende kweekelingen, volkomen de geschiktheid hebben, om eenmaal na voleindigde opleiding nuttig geplaatst te kunnen worden in den edelen stand, waartoe zij lieden hunne vorming ontvangen, terwijl dat zich onder hun on-derscheiden bevinden die in vele opzigten beloven, een sie-raad voor denzelven te zullen uitmaken.

Zoo algemeen de tevredenheid is over de jongelingen die het gesticht nog niet verlaten hebben, even zeer heeft het bestuur ook reden voldaan te zijn, over hen die van de reize terug kwamen. — Bijna zonder uitzondering hebben zij-lieden een gunstig getuigenis overgelegd, hebbende sommigen zoodanige voldoening gegeven, dat ze door dezelfde kapi-teins weder voor eene volgende reize worden verlangd, iets aan het welk kommissarissen dan ook met blijdschap voldaan hebben, voor zoo verre zij zulks niet moesten weigeren, wanneer een langer verblijf in het gesticht voor hunne vor-ming en opleiding nuttiger werd geoordeeld.

Kommissarissen kunnen dan ook niet anders dan met ge-noegen terug zien op de schikkingen nu sedert weinige jaren gemaakt, om veranderingen zoo in de opvoeding als in het onderwijs daartestellen; veranderingen die zich niet alleen bij een uitgebreider onderwijs en meer verlichten leertrant bepaalden, maar ook nog bovendien ten doel hadden eene wenschelijke beschaving onder de kweekelingen te bereiken, waardoor hun zoude worden verzekerd, de voordeelen aan eene verzorgde opvoeding verknocht.

Zich vleijende om aan de belangstelling der genen welke dit verslag in handen zullen nemen, genoegen te geven, willen kommissarissen dan ook gaarne wegens het tegen-woordig onderwijs de volgende mededeeling doen.

Met een zeer goed gevolg worden de kweekelingen onder-wezen tot in de verhevend deelen der zeevaartkunde, in er-langen kennis aan meet en sterre kunde, voor zoo verre deze den zeeman dienstig zijn; het onderwijs in deze weten-schappen is op den klassicalen trant, en afgedeeld in drie deelen, zoodanig dat ieder deel op zich zelve in den tijd van een jaar onderwezen wordt, en het geheele onderwijs in dit vak alzoo in den tijd van drie jaren afloopt, namelijk voor die kweekelingen welke op het einde der cursus bij een daartoe expresselijk te houden examen voldoende blijken ge-

n van het onderwezene genoegzaam magtig te zijn, en aldus t eene hoogere klasse kunnen overgaan. Is zulks niet het val! dan moeten zij op nieuw den afgelopen cursus weder anvangen.— De ondervinding heeft bevestigd dat de meeste weekelingen in staat zijn, het geen binnen iedere afdeeling geplaatst is, in een jaar volkomen te bevatten, terwijl kommissarissen mede de overtuiging hebben gekregen, dat het herhalen van reeds vroeger gegeven onderwijs een zeer gunstig evolg heeft nagelaten op die kweekelingen, welke alhoewel et niet minder ijver, echter met mindere vermogens waren begerust; deze dan hebben het onderwijs wel zoo verre niet unnen volgen, doch bevinden zich door de herhaling daarengen volkomen geoefend in dat gene wat in de beide eerste lassen wordt onderwezen.

Kommissarissen zijn bij de indeeling van het onderwijs over et waarschijnlijk noodzakelijke van deze herhaling door som igen indachtig geweest, en hebben dezelve aldus bewerkstelgd, dat hetgeen vervat is in de beide eerste afdeelingen, voloende mag gerekend worden, en gelijk staat met de ver geerderde kennis die men bij den zeemans stand waarneemt; erwijl het derde gedeelte is ingerigt, voor kweekelingen die ich door schranderheid zouden onderscheiden.

Het even zoo noodzakelijk scheeps onderwijs is naar het oordeel van kommissarissen mede in eenen wenschelijken toestand; an het oogenblik af dat jongelingen in het gesticht zijn aangenomen, worden zijn geoefend in het splitzen, knoopen enz. n aangemoedigd tot het verrigten der bezigheid aan boord an het scheepje, voor zoo verre hunne krachten het toelaten.— Kommissarissen vleijen zich dat de tuiggagie van hetzelve onder opzigt van den kommandeur geassisteerd door den bootsman geheel alleen door de kweekelingen vervaardigd en opgebragt, de blijken geeft, dat dit onderwijs op eene doelmatige wijze wordt medegedeeld; zij laten dan ook niet na om hetzelve nuttig en aangenaam te maken, en kunnen dan ook naar waarheid getuigen, dat aangaande hetzelve eene algemeene en sterke belangstelling wordt waargenomen, waarvan zij zich voor het vervolg de meeste voldoening belooven.

De belangstelling van kommissarissen rust ook even zeer op dat gedeelte van het onderwijs wat op de school wordt medegedeeld, als de kennis der Hollandsche, Engelsche en Fransche talen, het rekenen, de aardrijkskunde en de geschiedenis, van welk laatste hoofdzakelijk de gewijde en Vaderlandsche.

De vorderingen ten dezen optemerken, zijn dan door een genomen ook vrij voldoende, niettegenstaande verre de meeste kweekelingen bij hunne aanneming niets van vreemde talen weten, zijn deze na verloop van twee jaren zoo verre gevorderd, van dezelve voldoende te kunnen verstaan, terwijl dat sommigen zich dienaangaande eene vrij aanzienlijke kennis hebben eigen gemaakt.—Ook is niet zonder vrucht gebleven, het onderwijs in de geschiedenis en aardrijkskunde. Kommissarissen hebben hiervan de blijken gezien, zoo bij onderscheiden examens, als door opstellen, welke de kweekelingen over opgegeven onderwerpen, deze wetenschappen betreffende, hebben vervaardigd, en die tevens hunne vordering en eene uitgestrektere kennis aangaande de moedertaal hebben kenbaar gemaakt.

Kommissarissen hopen alzoo door het onderwijs in deze wetenschappen niet alleen de kennis hunner voedsterlingen op eene doelmatige wijze te verrijken, maar ook nog bovendien hen eene lust en belangstelling voor wetenschappelijke kennis inteboezemen, die al wordt ze niet opzettelijk geeischt in het beroep waarin zij werkzaam zullen zijn, echter zoo zeer het kenmerk in het voordeel van den beschaafden stand uitmaakt, een voordeel het welk wel gewijzigd zeer veel tot de genoegens van het leven toebrengt, en dat de jongelingen in bevordering tot hoogeren rang nimmer dan tot aanbeveling kan strekken.

Overigens erlangen de kweekelingen onderwijs in de bediening van het geschut en militaire exercitien, terwijl sommigen tot belooning in het tekenen worden onderrigt. En eindelijk moet ook nog vermeld worden, dat voor hunne hoogere belangens ernstig gezorgd wordt, en de leeraren der onderscheidene gezindten 's weekelijks de kweekelingen tot dezelven behoorende het onderwijs in den Godsdienst mededeelen.

Bij deze mededeeling gevoelen kommissarissen zich gedrongen, hunnen dank te betuigen aan hen, die onder hun de opvoeding en het onderwijs verzorgen, aan den kommandeur en verdere onderwijzers gaarne erkennende, dat den goeden uitslag der voorgestelde pogingen, ook bijzonder moet toegeschreven worden aan den ijver en getrouwheid waarmede zij zich omtrent de vervulling der aanbevolen pligten hebben gekweten.

Gelijken dank willen Kommissarissen dan ook gaarne toebrengen, aan de Nederlandsche kapiteins en stuurlieden, welke de jongelingen aan boord hunner schepen zoodanig hebben geplaatst en behandeld als voor hunne verdere opleiding het meeste dienstig was, eenen dank die zij aan de meesten hunner schuldig zijn, en welke zij ook niet mogen onthouden aan Heeren Kommissarissen korrespondenten te *Rotterdam* en *Antwerpen*, voor de ijverige medewerking in de plaatsing der jongelingen betoond. Erkennende dat hierdoor eene wezenlijke hulp aan hunne pogingen wordt toegebragt, zoo maken kommissarissen dan ook van deze gelegenheid gebruik om hunne voedsterlingen aantebevelen bij allen, welke dezelven onder hun opzigt eenmaal zullen geplaatst zien.

Kommissarissen berigten hierbij, dat zij zich voortaan buiten de gelegenheid zullen zien, om jongelingen als adelborsten der 2de klasse bij Zr. Ms. Marine voortedragen, aangezien Hoogstdeszelfs besluit, houdende bepaling dat gene plaatsingen in Z. M. Zeedienst zullen geschieden, dan uit die kweekelingen welke hunne opleiding in het Koninklijk Instituut te Medemblik hebben genoten, en van welk besluit door Minister voor de marine, de kennisgave is erlangd.

Kommissarissen konden dit besluit van Z. M. alh eerbiedige onderwerping, echter niet zonder leedw nemen, daar zij zoo gaarne hadden voortgegaan, m eenige jongelingen voor dien eervollen loopbaan Met genoegen herinneren zij zich echter in dezen geweest te zijn, vooral dan wanneer zij denken aan ner voedsterlingen die in dezelve eenen aanzienlij bereikt hebben, en waarin verscheiden tot voorb nen dienen.

Tot hunne vreugde mogen kommissarissen hierop gen, dat zij zich verblijden over de meer en meer to belangstelling, welke de inrigting bij de kommercieere vaart ondervindt. Eene belangstelling die vooral in sen van kweekelingen en in de afgegeven getuigenisse dezelve heeft gebleken, en die ook zeker veel toebr hunne kennis en ondervinding gedurende de zeerei staan en te vermeerderen. Tot toelichting van eene die welligt dien aangaande bij het inzien van dit v maakt kan worden, willen kommissarissen nog het aanvoeren. Het verslag van 1827, met dit verslag v de, zal men zien dat er gedurende het eerstgenoemde dat is 15 kweekelingen meer naar zee zijn gezonden dit, waarover gesproken wordt, en waaruit de b zoude kunnen ontstaan, dat de gelegenheid tot plaat der gunstig geweest was dan vroeger. Kommissarisse verzekeren, dat zulks niet het geval was, maar dat dere plaatsing alleen is veroorzaakt geworden, door getal der jongelingen die voor het doen der reize geoordeeld wierden, meerendeels om de jaren toevallig minder aanzienlijk was, dan dat gedurende het vor zullende waarschijnlijk in dit loopende jaar het getal d die naar zee gaan weder veel van dat van het jaar boven gaan, daar hetzelve nu sedert 1°. januarij, de 5 eerste maanden reeds bijna twintig bedraagt.

Na deze opgave omtrent hunne voedsterlingen, zull missarissen vervolgens overgaan tot de vermelding v verandering die in het personeel der besturing van het heeft plaats gevonden.

De heer *J. L. Meinerts*, die van het jaar 1785 af jaar 1795 toe als bottelier, en vervolgens als kom dien post had waargenomen, heeft, uithoofde van ge jaren verzocht dezelve neder te mogen leggen, hetw missarissen hem, daar hij gedurende dat lange tijd v en getrouw gediend heeft, dan ook eervol verleend he

De post van kommandeur alzoo vacant zijnde, is ook weder vervuld geworden door de benoeming van *P. le Comte*, gewezen officier in Z. M. zeedienst, e van de Militaire Willems Orde 4de klasse, welke on ding door hem is behaald bij de actie voor *Palembang* missarissen koesterden de beste verwachtingen van Zij hebben tot nu toe nog gene reden gehad dan zich gedane keuze geluk te wenschen.

Kommissarissen hebben ook weder eenige verandering personeel hunnere vergadering moeten ondervinden, rende het verlies der twee oudste leden, die in den dit jaar overleden zijn; de heeren Mr. *Daniel E* Mr. *Jaques Teijsset*, beiden hebben deze instelling ee reeks van jaren helpen besturen: de heer *Hooft* van d ting af, doch zedert de twee laatste jaren als kommiss norair, en gedurende dien tijd is door hen bewezen, belangstelling en ware zucht zij voor het welzijn van hadden genomen. Zijnde dan ook nog door den he *set* bij testamentaire beschikking een legaat van aan de kweekschool besproken, te ontvangen na het o van des overledenen hooggeachte weduwe mevrouwe geb. *Le Sueur*.

Voor welk een en ander deze heeren dan ook eene d nagedachtenis hebben verworven bij allen, die hen in trekking kenden.

Hunne ijverige medewerking missende, gevoelden k rissen zich verpligt naar nieuwen hulp omtezien, en tot hun groot genoegen deze dan ook volkomen gevo de bereidvaardigheid van den heer *Ferdinand Rendo* op vriendelijk aanzoek van het bestuur, de benoeming missaris wel heeft gelieven aantenemen, en sedert des vorigen jaars, met den meesten ijver, als zoodanig zaam is.

Kommissarissen zich vleijende van in het bovenstaa vermeld te hebben, wat belangstelling mag verdienen dit verslag eindigen, met de verschuldigde dankbetui allen, welke door gunst of medewerking hen aan z pligt hebben.

In de eerste plaats en met den diepsten eerbied a Majesteit den Koning, voor de hooge bescherming en dadige ondersteuning aan de kweekschool verleend.

Voorts aan Zijne Excellentie den Minister voor de en Kolonien, voor deszelfs veel vermogende v en bewezen gunst in de plaatsing van drie kweekeli adelborsten der tweede klasse bij de koninklijke mari

Aan alle donateuren, voor hunne gewigtige bijdrag de kommissarissen correspondenten voor de ijverige ming der aan hen toevertrouwde belangen. Aan de van den godsdienst bij de onderscheidene kerkgenoots voor den allerbelangrijksten dienst door hen met zoo v aan de kweekelingen bewezen, in de opleiding tot d der waarheid. Aan de heeren doctor *Kool*, chirurgij makelaar *Riboulleau*, voor de menigvuldige diensten onderscheiden betrekking, even ijverig als belangeloos

(*Zie verder het eerste bij*

Eerste Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, *den* 19*den December* 1829.

de heeren president en directeuren der nederlandsche voor de kostelooze bewaring der gelden.
...lijk aan allen die op eenigerlije wijze het belang dezer ... helpen bevorderen.
...bij kommissarissen den wensch voegen, dat dit verslag ... aangenomen worden, als eene behoorlijke verantwoor... ...nner gehoudene administratie, en tevens zal dienen tot ...nbeveling van deze waarlijk nuttige inrigting en de be... ...ling van allen die hetzelve komen in te zien.
... zal hunne bedoeling bereikt zijn, wanneer zij omtrent ...en ander den gunstigen uitslag zullen vernemen.

Amsterdam, *den 3den junij 1829.*
Kommissarissen over het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's lands zeedienst;
PIETER HUIDEKOPER, Jr.
L. ZEGERS VEECKENS, *Sec.*

MENGELINGEN.

BATAVIA, *den 18den december 1829.*

NEDERLANDSCHE HERMES No. VII.

(4de jaargang.)

...s eenen geruimen tijd geleden, hebben wij niets in den ... aangetroffen, dat eenige betrekking op *Java* had, en ... nooit heeft dat maandwerk eenig *artikel* over deze ge... medegedeeld, dat meer kennis van zaken aan den dag ...n *het berigt, dat door den heer* A. de Wilde, *omtrent ...anger Regentschappen, in no. 7 van dit jaar* gegeven ... Het doet ons leed, dat het vorige nummer ons nog niet ...den is gekomen, om over den geheelen arbeid van den ...*Wilde* te kunnen oordeelen en te kunnen zien, wat de ... schrijver omtrent de koffijkultuur in de *Preanger Land...* ...pen zegt. Wij zouden ons dan veelligt ook in staat heb... ...vonden, om eenige nadere berigten, omtrent deze belangrijke ... kultuur, mede te deelen, die voorzeker den schrijver zelve, ...ch altoos zulk eenen vlijtigen voorstander van den land... ...getoond heeft, aangenaam zouden zijn geweest. Des noo... ...llen wij daarop terugkomen, als wij no. 6 van den *Her...* ...ullen hebben ontvangen.

...voor ons liggende stuk, doet in allen opzigten den schrij... ...eer, zoo door de naauwkeurigheid der berigten, die ...ntrent vele dingen medegeeld, als door de nuttige wenken, ... hier en daar geeft. Hij loopt de verschillende takken ...ultuur door, waarop de bevolking der *Preanger Regent...* ...pen zich hoofdzakelijk toelegt. Jammer maar, dat de schrij... ... verbeteringen niet gekend heeft, die in de laatste tijden ...gevoerd geworden. Dan, dit ontneemt niets aan de waarde ...n geschrift, integendeel het zal hem voorzeker eene ...nde genoegdoening geven, dat door het tegenwoordige ...r, dat zich steeds, tot welzijn der bevolking, tot bloei ...n handel en tot vermeerdering van algemeene welvaart, ... uitbreiding en verbetering des landbouws heeft toegelegd, ...ot stand is gebragt, van hetgeen hij tijdens zijn verblijf ...va als wenschelijk beschouwde. Eene vlugtige inzage van ...erkje zal dit ten vollen bewijzen.

...r de rijstkultuur onder anderen in het breede uitweidende ... wijze, die toont, dat de heer *de Wilde* met die kul... ...ot in de geringste kleinigheden bekend is, geeft ZEd. vaak ...ensch te kennen, dat het Gouvernement dezelve meer ...aanmoedigen. En te regt, om dat in haren bloei, de wel... der bevolking gelegen is, en de schrijver zegt op pag. 36: ...*lks bij voortduring nog aan de regenten hoofden en aan ...eenen man wordt overgelaten, zal het wel bij het oude ... dat hier en daar een stukje grond meer gekultiveerd ... maar geene werken van aanbelang ondernomen worden*, ... ZEd. zeer zeker niet gezegd hebben, indien ZEd. ...elangrijke waterwerken gekend had, die in de distrikten *Radja Mendala*, *Tjihea* en bij *Garoet* in het Limbangan... waarover ZEd. spreekt, zijn aangelegd geworden, waar... ...*voorheen* in die distrikten woest liggende hooge gron... *nu* in rijke rijstvelden herschapen zijn. Zulks zou ZEd. ...gezegd hebben, indien hem bekend ware geweest, dat ...de uitbreiding der rijstkultuur als hoofdbron der welvaart ...olks, door de zorgen van het bestuur wordt aangemoe... ...en dat vooral in de *Preanger Regentschappen*, het gra... ...van waterleidingen, om de velden te besproeijen, en het ...ggen van wegen, om de produkten gereedelijk te kunnen ...eren, reeds eene zigtbare vermeerdering van bloei te wege ...n gebragt. De *zuiderdistrikten*, die te regt de bezorgd... van den heer *de Wilde* tot zich trekken, hebben vooral ...e weldadige verbeteringen gedeeld, en de Gouvernements ...kizen voor koffij en voor den verkoop van zout, die aan *...ijnkoopers-* en *Panantjongbaaijen* zijn opgerigt geworden, ... zoo zeer als de schoone wegen, die derwaarts leiden, zul... voorzeker tot den bloei en voorspoed dier streken, en tot ...geluk en de welvaart der bevolking veel bijdragen. De heer *...Wilde* ziet dus, dat men zich *bij het oude niet gehouden ...*, maar dat men in de laatste tijden alles in het werk heeft ..., om door doelmatige middelen de kultuur aan te moedi... en het geluk der bevolking der *Preangerlanden* te bevor... ...deren. Het verwonderd ons, dat de heer *de Wilde*, die ove... die bevolking op zoo vele plaatsen spreekt, en waarva... ZEd. op pag. 33 zegt: *dat zij, over de geheele uitgestrektheid ... Preanger Regentschappen gerekend, zeer gering is*, in het ge... heel niet van de hoeveelheid derzelve gewag maakt. Wij zij... het in een zeker opzigt eens met de stelling van den heer *d... Wilde: dat de bevolking, over de geheele uitgestrektheid gerekend gering is;* maar niet *zoo gering* als men ten zijnen tijde we... voorgaf of *geloofde*. In 1824 werd die bevolking nog opgegeven niet meer te beloopen dan 218,229 zielen, terwijl eene naauw... keuriger telling in de laatste tijden bewezen heeft, dat z... 498,000 zielen bedraagt. Dit verschil is nog al aanmerkelijk en kan eenigzins tot maatstaf verstrekken van hetgeen men ... met zoodanig eene bevolking, tot uitbreiding van den landbouw in de *Preanger Regentschappen* doen kan. Maar men moet nie... tot algemeenen regel nemen, hetgeen de heer *de Wilde* op pag. 9 zegt, dat *een loewoek sarakkiet* (*) *waartoe vijftig bossen of een kwart tjain padie voor zaad gebruikt is, bij eenen goeden oogst 9 à 10 tjains opleveren.* Dit is overdreven en men kan op de goede gronden op niet meer dan 5 à 6 tjains rekenen. Men zou mogelijk wel eenige voorbeelden kunnen bijbrengen van eene meerdere opbrengst, maar die voorbeelden zijn zeldzaam en kunnen niet tot eenen algemeenen regel strekken.

Van de rijstkultuur overgaande tot eenige andere produkten, zegt de heer *de Wilde*, op pag. 14, van de peper sprekende: *bijna in den geheelen omvang der Preanger Regentschappen waar koffijtuinen zijn, kan de kultuur van de gewone zwarte peper worden ingevoerd.* De groote aanplantingen, die men, in 1827, 1828 en 1829, niet alleen in de *Preanger Regentschappen*, maar mogen wij zeggen, over geheel *Java* gedaan heeft, bewijzen ten vollen, dat het Gouvernement, die zoo diep gevallen doch belangrijke tak van kultuur en handel, weder geheel heeft opgebeurd, en doen de regtmatige hoop ontstaan, dat ook wel dra dit produkt een artikel van uitvoer van *Java* worden zal.

De indigo, vervolgt de schrijver op pag. 15, *kan mede een belangrijk artikel voor de Preanger Regentschappen zijn, indien het opzigt dier kultuur en het maken der verstof door bekwame Europeanen ondernomen werd. Onderscheidene distrikten bieden zelfs, buiten de sawah's of rijstvelden, waar een overvloed van helder strōomend water gevonden wordt, daartoe de schoonste en uitgestrekte velden aan.* Het schijnt de heer *de Wilde* niet geweten heeft, dat door de bijzondere aanmoediging van het Gouvernement, reeds in 1827 en 1822 groote indigotuinen, vooral in het distrikt *Limbangang* zijn aangelegd geworden, en dat de indigo, die door de Inlanders geleverd is, van eene zeer goede hoedanigheid is bevonden; en dat ZEd. nog geheel onbekend is met de ontwikkeling, die die kultuur en fabrikatie, in het regentschap *Bandong* en, mogen wij zeggen, in de geheele streek der *Preanger Regentschappen* in *1828* gekregen heeft. Wij herhalen het hier, ZEd. ziet dus, en wij vleijen ons ten zijnen genoegen en tot vreugde van allen, wien den bloei en de welvaart van *Java* ter harte gaat, dat men zich ook ten dezen opzigte *niet bij het oude heeft gehouden*, maar dat de kultuur van handelsprodukten, die te vōren minder verzorgd werden, op eene wijze aangemoedigd is, die in het naauwste verband staat met den voorspoed van de bevolking en van den algemeenen handel.

Wij zouden hetzelfde kunnen zeggen van de tabaksteelt, waarvan de heer *de Wilde* op pag. 9 en vervolgen spreekt. Dan wij vleijen ons, dat ZEd. in het algemeen verslag van de hoofdkommissie van landbouw over 1828 de verzekering zal vinden, dat ook die tak van kultuur niet alleen, maar alle kulturen, die van eenig belang zijn, steeds de zorgen van het bestuur tot zich trekken, en dat de bestendige aanmoediging, die verleend werd, reeds zulke gelukkige gevolgen heeft gehad, dat men zich vleijen durft, dat volhardende in den eenmaal ingeslagen weg, *Java* steeds meer en meer een bron van geluk voor deszelfs inwoners, en van voorspoed en bloei voor den vaderlandschen handel worden zal.

(*) Zoo veel als door één man met één span buffels kan bearbeid worden.

CORRESPONDENTIE.

Batavia, *den 17den december 1829.*

Mijnheer de Redacteur!

Uw doel met de vermelding, in de laatste courant, van het prijzenswaardig gedrag van eenige chinesche ingezetenen, bij gelegendheid van den brand in onze pakhuizen, geweest zijnde, om hulde te doen, aan de goede trouw door hen aan den dag gelegd, zal het UEd. zeker niet minder aangenaam wezen, de namen bekend te kunnen maken van degenen, die zich van zulk eene loffelijke zijde hebben doen kennen. Wij nemen daarom de vrijheid UEd. te verzoeken dezelven in een volgend nummer, met dezen brief optenemen, zij zijn:

PANG SOEHIJ,	TAN BOENPOK,
IAP SOANKO,	TAN THAIJKO,
TAN TJOEN GAM,	TJE BOKKO,
TAN HIONG,	WIE AKIE,
TAN KIMSING,	ONG SIEUWKO.

Wij blijven met achting, UEd. Dw. Dienaren.

THOMPSON, ROBBERTS en CO.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Dec. 15—Amerik. brik *Ocean*, S. Seatle, van Manilla den 1sten december, passagiers: de familie van den kapitein en de heeren Don Cicireo Lizica, Don Anselmo Zuros en Nieto.

Dec. 16—schip *Johanna Maria Wilhelmina*, J. C. Ross, van Padang den 1den december, passagier: mev. Bruinekam en de heeren Kiating, Breuses en Graff.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 16—schoener *Molucco*, H. Hudson, van Pamanoekan den 13den dec.

Vertrokken.

Dec. 17—schip *Faidul Karim*, Sech Said Bin Secham Bawasier, naar Grissee.

Dec. 18—schip *Susanna*, G. Feijkes, naar Amsterdam, met Zr. Ms. troepen.—brik *De Onderneming*, A. N. Martens, naar Grissee.—dito *De Hoop*, T. Landouw, naar Ternaten; passagiers: de heeren C. Alexander en vrouw en J. Cushneij en familie.—schoener *Anna Geertruida*, A. Desperoux, naar Soerabaija, passagier: den heer C. Antheaume.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 11—brik *Ondernemer*, J. Bowie, van Batavia den 6den december.

Dec. 12—Chinesche brik *Kingliong*, Siauw Tjingliong, van Batavia en Cheribon den 26sten november.

Vertrokken.

Dec. 12—brik *Ondernemer*, J. Bowie, naar Soerabaija.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Dec. 10—Zr. Ms. kanonneer-boot *No.* 14, kadet D. van der Deussen, van een kruistogt om de oost.

Dec. 11—schoener *Tambak Boijo*, D. L. C. van Bloemestein, van Samarang den 5den december, passagier: van der Dinge Bastianse.—brik *Pengfie*, Lie Kaijpia, van Batavia den 2den dito.—bark *Experiment*, J. F. Grum, van Samarang den 9den dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers: kapitein Le Moine en familie.—Zr. Ms. kanonneer-boot *No.* 9, stuurman A. Beijer, van een kruistogt om de oost.

Dec. 12—schoener *Blora*, H. Batten, van Batavia den 5den december.—bark *Boeroeng*, P. Lunel, van Samarang den 10den dito.

Vertrokken.

Dec. 12—Zr. Ms. schoener *Pollux*, luitenant der 1ste klasse G. E. Pool, koersstellende om de oost.—dito korvet *Atalante*, kapitein ter zee J. Blom, koersstellende om de west.

ADVERTENTIEN.

Op dingsdag den 5den januarij aanstaanden, 's voordemiddags te 10 ure, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (Javasche Courant van 1829 no. 88, ten kantore van den Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, gehouden worden eene uitbesteding voor bij het Gouvernement benoodigde scheepsruimte ter verzending van behoeften van Batavia naar de Molukkos en naar Makasser; wordende de scheepsruimte begroot als volgt:

	Voor Amboina.	*kojangs.*
Aan	provisien	40
«	lijnwaden	2
100	vaten buskruid, militaire en marine goederen.	5
	Voor Banda.	
Aan	provisien	5
«	materialen en gereedschappen	2
«	lijnwaden	5
«	geschoofd vaatwerk	26
«	militaire en marine goederen	5
	Voor Ternate.	
Aan	provisien	10
	Voor Menado.	
Aan	provisien.	3
«	lijnwaden	10
	Voor Makasser.	
Aan	provisien	45
«	materialen en gereedschappen	1
«	militaire en marine goederen	2
	Te zamen ec.	160

kojangs aan goederen, mitsgaders *f* 170,000 zilvergeld, te weten *f* 100,000 naar Amboina, *f* 35,000 naar Banda, en *f* 35,000 naar Ternate.

De vracht zal worden voldaan met de helft in zilveren munt, en de weder helft in zoodanigen munt, als het Gouvernement zal verkiezen te voldoen.

Gadinghebbenden worden verzocht bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn dan wel gemagtigden te zenden, wordende voorts medegedeeld dat te Soerabaija, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de verzending van *f* 150,000 koper geld naar de Molukkos, inamelijk *f* 20,000 voor Amboina *f* 65,000 voor Banda en *f* 65,000 voor Ternate; zoo mede voor het van daar naar Banda te verzendene geschoofd vaatwerk begroot op 500 halve leggers.

Naar gelang van den inhoud der inschrijving biljetten zullen bij de uitbesteding de perceelen der mijn[...] deeld worden.

De directeur van 's land [...]
ten en civiele magazij[...]
J. C. REIJNST[...]

Batavia,
den 16den dec. 1829.

—Op maandag den 21sten december 1829, 's voo[...] dags te 10 ure, zal overeenkomstig het reglem[...] het houden van uitbestedingen (javasche cour[...] 1829 no. 88,) ten kantore van den Directeur van [...] Producten en Civiele Magazijnen, gehouden word[...] uitbesteding voor de leverancie van onderscheidene [...] middelen bij het militaire departement benoodig[...] durende het jaar 1830, en zulks op de onderv[...] voorwaarden.

art. 1. De leverancie zal ingaan zoo als naas[...] artikel is bekend gesteld en eindigen met ultimo [...] ber 1830.

art. 2. De aanneming of leverancie wordt beg[...] kunnen bedragen de volgende hoeveelheden, te [...]

Voor het Hospitaal.

130,000 ponden rijst.
2000 « koffij.
200 « peper.
6000 « zout.
3000 « meel.
1500 « thee.
6000 « suiker.
200 « sago.
1200 « arrowroot.
20 « specerijen, bestaande in
$6\frac{2}{3}$ ponden noten muskaat.
$6\frac{2}{3}$ « foelie.
$6\frac{2}{3}$ « nagelen.
200 vademen brandhout.

Deze le[...] cie gaat [...] 1° januar[...]

15 pikels houtskolen.
14000 ponden buffelvleesch.
17000 portien aardappelen à 18 oncen
17000 « groenten à 18 dito.
200 ponden versche boter.
1200 « dito reuzel.
12000 hoenders volwassen, en half volwassen.
60000 hoender-eijeren.
1000 bottels limoensap.
9000 « melk.
800 mans portien versche visch.
20000 « « « vruchten.
27000 portien kerrie kruid.
6500 « groentens voor inlanders à 9 oncen.

Voor de troepen in garnizoen alhier en voor het Hospitaal.

200,000 ponden rundvleesch.

Voor het Hospitaal en de uit Nederland aankomende suppletie troepen.

11000 ponden wit brood.

Deze le[...] cie gaat [...] 1° maart [...]

Voor het Hospitaal en de garnizoens wach[...]

5000 kannen lampolie.
5000 stuks smeerkaarzen à $\frac{1}{4}$ pond.
50 ponden lamphatoen.

Deze le[...] cie gaat [...] 1° januar[...]

art. 3. De aannemer zal een voorschot kunnen [...] gen ten bedrage van de waarschijnlijke leverancie [...] den tijd van 2 maanden, welk voorschot in de [...] maanden der aanneming zal worden verrekend.

art. 4. De aannemer zal zijne rekening maandel[...] dienen, zullende bij de betaling erlangen dadelijk [...] de voornd. rekening geliquideerd van de algeme[...] kenkamer zal zijn terug ontvangen.

art. 5. De definitive aannemer zal aan den mins[...] schrijver uitkeeren eene premie van ½ pCt., b[...] op het waarschijnlijk bedrage der aanneming.

art. 6. De betaling zal geschieden voor de [...] zilver en overigens naar welgevallen van het Gouver[...]

art. 7. De bij art. 2 vermelde levensmiddelen [...] zijn zuiver en van een goede kwaliteit.

art. 8. De levering moet geschieden aan het [...] te Weltevrede van het brood, de melk, de v[...] de eijeren, de hoenders, de groenten, en aard[...] de visch, het vleesch, en het kerrie kruid dagel[...] wijl al de overige artikelen in het algemeen om [...] dagen zullen afgeleverd worden, zullende door [...] recteur van het hospitaal in tijds schriftelijk de [...] aan de leverancier worden bekend gemaakt, en [...] dien nog voor de dagelijksche levering ten min[...] ure en voor de tien dagelijksche ten minsten tw[...] vóór de levering, eene door den Directeur van [...]

n door den onder-inspecteur der administratie de aanvrage aan hem worden gezonden.

. Het vleesch moet zijn goed gezond en wel vet een, hetzij van drooge koeijen of van ossen en delbaren ouderdom. De beesten moeten 's avonds uitdeeling geslacht worden, koppen, halsen, poo- ver, long en verdere ingewanden of wat onder hoort, zal niet voor vleesch geleverd mogen worden.

o. De leverancie van het vleesch moet geschieden lijksche bons, behoorlijk geviseerd door den on- pecteur, des morgens vroeg in de slagterij, mits zich bevinde in de nabijheid van Weltevrede.

. Ingeval nopens deze levensmiddelen kwestien komen te ontstaan, dan zullen die beslist worden ne kommissie van onzijdige personen. De aanne- zich aan de beslissing van deze kommissie moe- erwerpen. De aannemer zal de afgekeurde arti- erstond door andere van goede kwaliteit doen n, zullende indien hij hierin in gebreke blijft voor zijne rekening voorzien worden, en zal hij verbeuren eene boete gelijkstandig aan een vierde ude van de afgekeurde artikelen ten behoeve armen. Ook zal voor zijne rekening voorzien in die artikelen die hij niet op den bepaalden hebben geleverd.

2. De inschrijving en de toewijzing zullen ge- in 4 perceelen bestaande.

Het eerste perceel in:

ijst, koffij, peper, het zout, meel, de thee, sui- ago, specerijen, lampolie, lampkatoen en het out.

Het tweede perceel in:

rrowroot, aardappelen, groenten, het witte brood, er, reuzel, hoenders, eijeren, limoensap, melk, vruchten, het kerrie kruid, de kaarsen en de len.

Het derde perceel in:

undvleesch.

Het vierde perceel in:

buffelvleesch.

nghebbenden, adresseren of vervoegen zich en verzocht bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn l gemagtigden te zenden, bij

Den directeur van 's lands producten en civiele magazijnen,

Batavia,
4den dec. 1829. J. C. REIJNST.

—et laatst van deze maand, den dag nader te bepa- l, door den Resident van Soerabaija, voor 's lands en aldaar, verkocht worden (12) twaalf mounds bengaalsch indigozaad, bij kavelingen van 50 pon-

De directeur van 's lands producten en civiele magazijnen,

atavia,
den december 1829. J. C. REIJNST.

behoeve van het Gouvernement zijn door den eteekende alhier voor het dienstjaar 1830 de on- ende overeenkomsten aangegaan, te weten:

Voor het marine-departement.

leverancie van drinkwater en het transport van len en verdere benoodigdheden voor het maritiem ement op het eiland Onrust, gerekend van 1 no- 1829 tot ultimo december 1830, per maand f 72:—

everancie van ververschingen voor Z. M. ter ree- n Batavia en Onrust liggende schepen gedurende r 1830 te weten:

undvleesch, (versch) per pond	f	00	18
arkens vleesch (idem) « «	-	00	20
Aardappelen, (idem) « «	-	00	9
Pataters, (versch) « «	-	00	4
pol, (idem) « ration	-	00	9
roenten, (idem) « «	-	00	8
evendige ossen of koeijen per stuk wegende 150 pond	-	29	50
evendige dito dito dito 180 pond	-	35	00
em varkens per pond	-	00	20

leverancie van spijs en mondbehoeften voor de evangenen, bannelingen en kettinggangers op het ement Onrust gerekend van 1° november 1829 ltimo december 1830, voor ieder gecondemneerde dag . . . f 00: 18

Voor het militair departement.

leverancie van al de bij dat departement benoo- padie van 1° november 1829 tot ultimo meij 1830, ain van 4000 ponden . . . f 68: 00

oor de posterijen in de afdeeling Batavia.

leverancie van het benoodigde gras voor de post- en geplaatst op de station Weltevrede, per paard maand . . . f 4: 75

Op de station Bidara Tjina . . f 6: 00
« « « Tanjong Oost . . - 6: 00

Op de zes stations om de west van Batavia, per paard in de maand . . . f 4: 00

Het onderhoud van al het tuig en zadelwerk bij het postwezen in gebruik, in de maand . f 60: 00

Het onderhoud van de post en stort-karren en boeren-wagen, bij idem in gebruik, in de maand . f 137: 00

Voor het Chineesche hospitaal te Batavia.

De leverancie van gekookte spijs en mondbehoeften voor ieder persoon per dag . . f 00: 16

Het drinkwater, per maand	-	4: 50
Brandhout, per groote vadem	-	12: 00
Lampolie, per takker	-	6: 90
Lampkatoen, per pond	-	1: 33
Smeerkaarsen, per pond	-	00: 33
Kleeding stukken voor Chineesche mannen, per stel	-	5: 00
Idem idem Inlandsche idem idem	-	2: 60
Idem Chin. vrouwen, per stel	-	3: 50
Idem Inl. idem, per stel	-	3: 50
Chineesche dood kisten, per stuk	-	5: 70
Nieuwe draagbalie per stuk	-	4: 70
Idem emmers, per stuk	-	2: 00
Idem nachtbalies, per stuk	-	6: 00
Idem ijzeren lampen, per stuk	-	1: 00
Idem rijstblokken met stampers, de 2 stuks	-	3: 00
Idem halve water leggers, per stuk	-	10: 00
Idem putzen, per stuks	-	1: 00
Idem groote stalepannen met houten dekzel, per stuk	-	12: 00
Idem hangsloten met sleutel, per stuk	-	00: 80
Idem legmatjes 4 spannen breed, per stuk	-	00: 55
Idem houten krukken voor verlamden, p. id.	-	4: 00

Voor de gecondemneerden tot ketting arbeid te Batavia.

De leverancie van spijs en mondbehoeften en de verlichting der localen, waarin dezelve zich bevinden, gerekend van 1° november 1829 tot ultimo december 1830, voor ieder gecondemneerden, per dag . f. 00: 13

De aanmaak van al de voor opgemelde gecondemneerden benoodigde kleeding-stukken, wordende het katoen door het Gouvernement, aan den aannemer geleverd per stel bestaande uit een baatje een broek en een hoofddoek . . . f 00:35

Voor het civiel departement.

De leverancie van al de benoodigde geld-kisten, van goed droog hout, en uit niet meer dan zes planken vervaardigd en met ijzeren banden voorzien geschikt tot berging van f 500 koper-geld per stuk . f 1: 58

De leverancie van inlandsche mandoors en chineesche en inlandsche koelies bij de onderscheidene civiele administratien benoodigd, te weten:

Voor de inlandsche mandoors per dag . f 00: 50
« « chineesche koelies « « . - 00: 48
« « inlandsche dito « « . - 00: 44

De leverancie van al de te Makasser benoodigde rijst, gerekend van ultimo februarij 1830, tot 1°. maart 1831 te leveren regtstreeks aan den verbruiker per koijang van 3400 ponden . . f 140:00

De leverancie van al de te Banda benoodigde rijst, van 1°. mei 1830, tot 1°. junij 1831 te leveren als boven per koijang van 3400 ponden . f 120:00

Voor het wasschen van het kooigoed dat successivelijk uit Nederland en andere plaatsen alhier wordt aangebragt de 25 complete kooien of per 100 stukken f 6:50

Voor den overvoer van zout van het eiland Madura naar de zuid van de Preanger Regentschappen te weten:

100 koijangs naar Tjigangsa per koijang . f 55:00
100 idem « Pangandaran per « . - 50:00

De Directeur van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen.

Batavia,
den 17den december 1829. J. C. REIJNST.

—Ter kennisse van den Hoofd-baljuw van Batavia gekomen zijnde, dat door eenigen der ingezetenen van Batavia, de door de wijkmeesters aangeboden staten van de bevolking en opgaven van aanhouden rijtuigen en paarden, niet met de vereischte exactitude ingevuld worden, noodigt hij, bij deze de belanghebbenden ernstiglijk uit, de welligt nog niet of erroneus gedane opgaven, vóór den 31sten dezer aan de respective wijkmeesters te doen toekomen, dan wel te verbeteren; zullende er, na dat tijdstip, geene aangiften meer worden aangenomen, en de nalatigen het aan zichzelven te wijten hebben, wanneer de op deze overtredingen bij de wet gestelde poenaliteiten op hun worden toegepast.

Batavia, *De Hoofd-baljuw voornoemd,*
den 19den december 1829. VAN DER VINNE.

—De Hoofd-baljuw van Batavia, maakt bij deze bekend, dat uit een rijtuig is ontvreemd of verloren een zakboekje van blaauw leder met een gouden slot, inhoudende, behalve eenige papieren, die slechts voor den eigenaar van waarde zijn, eene engelsche banknoot van 50 *pond sterling*, twee dito banknooten ieder van 10 *pond sterling* en een banknoot van het *Ceijlon's* Gouvernement, groot 2 *pond sterling*; de engelsche banknooten zijn op de rugzijde met de letters L D gemerkt.

De vinder of degene aanwien dit boekje, dan wel deszelfs geheele of gedeeltelijke inhoud, mogt te regt komen, wordt uitgenoodigd, hetzelve ten kantore van den ondergeteekende terug te bezorgen, wordende hem bij deze eene aanzienlijke belooning toegezegd.

Batavia, *De Hoofd-baljuw voornd.*
den 16den dec. 1829. VAN DER VINNE.

—De Resident van Samarang zal, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, op zaturdag den 26sten december nu aanstaanden, des morgens ten 9 ure, op het stadhuis in het openbaar aan den minsteischende uitbesteden:

Het vervaardigen en plaatsen aan de monding van de Groote Rivier te Samarang van een lantaarnpaal, naarvolgens het bestek en de conditien, die van heden af ter visie leggen van gegadigden, ten kantore van den ingenieur van den waterstaat en 's lands civiele gebouwen.

Samarang, *De Resident voornoemd.*
den 8sten dec. 1829. P. LE CLERCQ.

—De Resident van Samarang, brengt door deze ter kennisse van een iegelijk, dat ingevolge besluit van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Kommissaris Generaal van den 28sten november jl. no. 22, op den 22sten dezer, des morgens te 9 ure, 's lands middelen in deze residentie, door hem resident, ten overstaan van den president van den raad van justitie, in de pondoppo voor de woning van den regent alhier, in het openbaar zullen worden verpacht, en wel in de ondervolgende perceelen, als:

De Bazaars.

Anjer.	Karang Baijong.
Pagie.	Serondol.
Krangan.	Wotgaleh.
Pagendingan.	Ambarawa.
Karang-tenga.	Oengaran.
Karang-biedara.	Salatiga.
Torbaija, Tengan en Klaijaran.	Tinkir.
Ambengan.	Kendal.
Maleische kamp.	Gettak.
Tawang.	Kaliewoengoe.
Baroe en de overvaarten.	Sellokaton.
Moorsche kamp.	Demak.
Patjerongan.	Grobogan.
Saijoong.	Regan.
Semboeng.	En de koelielings in de
Grogol.	voorsteden.

Alle met de daartoe behoorende kleine bazaars en warongs.

De vischpacht.	De verkoop van arak in het
Het slagten van hoornvee.	klein.
Idem idem van varkens.	Het hoofdgeld der chinezen.
	En de waijangs.

Ten zelfden dagen zal waarschijnlijk ook nog verpacht worden, het regt tot het houden van po en tophotafels, gedurende de eerste zes maanden van het jaar.

De algemeene en bijzondere voorwaarden, blijven dezelfde als die welke voor den jaar 1829, zijn gearresteerd, en zullen van nu af aan, ten kantore van den assistent resident van Samarang, ter lezing van gegadigden leggen.

Samarang, *De Resident voornoemd,*
den 9den december 1829. P. LE CLERCQ.

—De Resident van Pekalongan maakt bij deze bekend, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, dat hij, op den [illegible] januarij 1830, des morgens te 10 ure, en ten zijnen bureele, eene uitbesteding zal houden van:

1°. Het onderhoud en herstellingen van 's lands gebouwen en werken, in deze residentie, en

2°. Het vernieuwen van 19 rijnlandsche roeden, beschoeijing aan de oostzijde der rivier ter hoofdplaats Pekalongan.

De bestekken liggen ter lezing op deszelfs bureau.

De houtwerken zullen door den lande geleverd worden.

De toewijzing der gemelde werken, zal bij twee perceelen geschieden.

De betaling zal plaats vinden, na likwidatie der rekeningen door de algemeene rekenkamer, en in zoodanigen munt als bij de uitbesteding zal worden overeengekomen.

De aannemer is gehouden aan de bepalingen, voorkomende bij het reglement voor de uitbestedingen, van den 17den julij jl. 15, en zal moeten stellen tw borgen, voor de verpligtingen die hij door de op zich neemt.

Aan denzelven zal een voorschot worden tot een bedragen van een zesde van het hem zene voor zijne aanneming te verrekenen voor van 1830.

De minste inschrijver zal van den definitiven aa erlangen eene premie van $\frac{1}{2}$ percent van de ov komen aannemingsprijs.

Gegadigden worden verzocht, hunne billetten schrijvingen te zenden, of mondelinge aangiften voor of op bovengemeld uur en datum, en residentie kantore alhier.

Pekalongan, *De Resident voor*
den 12den december 1829. M. H. HALE

—Krachtens bekomene uitnoodiging van den van 's Lands Producten en Civiele Magazijnen, 30sten november jl. no. 6903, zal op ding 29sten dezer, des voormiddaags te 9 ure, op seerbaan te Bezoekie, eene uitbesteeding worden den, van de leverantie van de te Banjoewangie het marine departement benoodigde artikelen, ge den tijd van een jaar, integaan met primo janu te eindigen met ultimo december 1830, en wel navolgende voorwaarden, als:

Art. 1. De te leveren artikelen zullen verm uit de volgende bestaan, en te Banjoewangie verstrekt worden, als:

9600 ponden rijst.	360 idem zout.
1800 idem katjang.	80 idem uijen.
2720 idem zoutvleesch.	64 kannen klapper o
800 idem zoutspek.	64 flesschen roode
640 idem gedroogde visch.	468 kannen arak.
1480 idem hardbrood.	64 idem Europ. azij
160 idem meel.	128 idem Inlandsche
160 idem sago.	12 kleine vadem bra
160 idem koffij.	16 ponden kaarsen.
10 idem thee.	80 kannen lamp oli
320 idem suiker.	2 ponden lamp ka
10 idem peper.	

art. 2. De bovenstaande hoeveelheden slechts groote behoeften zijnde, zoo is het Gouverneme verpligt, om de voorschreven hoeveelheden te ont doch de leverancier zal gehouden zijn, daarvan meer te leveren, als er nader bevonden zal voor de consumptie benoodigd te zijn, zullende tikelen voornoemd, van de best mogelijke kwalite ten zijn.

art. 3. De leverantie zal moeten geschieden r aan de verbruikers, zonder tusschenkomst van pakhuizen.

art. 4. De betalingen zullen geschieden een $\frac{1}{3}$ i en de overige twee derde in zoodanigen munt, n gevallen van het Gouvernement, en uit de kas te kie, dan wel uit die te Banjoewangie, naar ve van den aannemer.

art. 5. Met het einde van iedere maand, aannemer $\frac{2}{3}$ gedeelde van het beloop der gelever kelen kunnen ontvangen, zullende het overige $\frac{1}{3}$ niet worden uitbetaald, voor dat de rekeninge de algemeene rekenkamer gelikwideerd zullen zij erlangd

art. 6. De aannemer niet aan zijne verbindte doende, zal door de plaatselijke autoriteit in aanwezig zijnde artikelen worden voorzien, tegen nigen prijs, als waarvoor de benoodigdheden ver zijn, zullende het meerdere op de aangenom vallen, ten lasten van den aannemer.

art. 7. De veiling zal geschieden in een perce zoodanigen munt, als in het 4de artikel is bepaal

art. 8. Aan den minsten inschrijver, zal do definitiven aannemer, moeten worden uitbetaal premie van een half procent over het bedragen groote leverantie.

Wordende de gegadigdens verzocht, hunne ins billetten, behoorlijk verzegeld en beschreven de daarop gemaakte bepalingen, vervat bij het r op het houden van uitbesteding in Nederlandsch voor of uiterlijk op den dag en uur der uitbe aan den ondergeteekende intezenden.

De Resident van Bezoekie en Banjoe
DE BRUIJN PRIN

Bezoekie, *6 december 1829.*

—De Resident van Rembang, zal, op den 21sten 's voormiddags te 10 ure, aan den minstinsc aanbesteden de leverancie van benoodigdheden, t

(Zie verder het tweede Bij

Tweede Bijvoegsel der Javasche Courant.

ZATURDAG, den 19den December 1829.

Z. M. Koninklijke en Koloniale vaartuigen, in
[ ]n kruizende, en zulks op de ondervolgende
[ ]den:
De aanneming zal ingaan met den 1sten janu-
[ ]eindigen met ultimo december 1830.
De leverancie wordt berekend te zullen be-
[ ] de ondervolgende artikelen te weten: circa

[ ]nden rijst.	960	ponden zout.	
[ ]o katjang.	480	dito uijen.	
[ ] zoutvleesch.	64	kannen klapperolie.	
[ ] zoutspek.	364	flesschen roode wijn.	
[ ] gedroogde visch.	1680	kannen arak.	
[ ] hardbrood.	384	kannen europ. azijn.	
[ ] meel.	128	dito inlandsche azijn.	
[ ] sago.	24	kleine vadem brand-hout.	
[ ] koffij.			
[ ] thee.	24	ponden kaarsen.	
[ ] suiker.	120	kannen lampolie.	
[ ] peper.	2⅔	ponden lampkatoen.	

[ ]egrooting calculatief zijnde, is niet verbindend,
[ ]oo veel meer of minder moeten worden geleverd,
[ ]erkelijk benoodigd zal zijn.
De aannemer zal een voorschot ontvangen, vast
[ ] bij de uitbesteding, welk voorschot in de laat-
[ ]en der aanneming zal moeten worden verrekend.
De aannemer zal zijne rekening maandelijks in-
[ ]zullende hij de betaling erlangen, dadelijk na
voornoemde rekening gelikwideerd, van de alge-
[ ]ekenkamer zal zijn terug ontvangen.
De definitive aannemer zal aan den minsten in-
[ ]ikeeren, eene premie van een half percent,
[ ] op het waarschijnlijk bedrage der aanneming.
Alle deze artikelen zullen van eene goede kwa-
[ ]eten zijn, indien daar omtrent in den loop van
[ ]aet kwestie mogt komen te ontstaan, dan zal
[ ]or eene kommissie beslist worden.
[ ]nnemer zal zich aan deze beslissing moeten on-
[ ]en, en indien hij niet dadelijk in het ontbrekende
[ ]ig geleverde voorziet, dan zal zulks voor zijne
[ ]geschieden.
De betaling zal geschieden twee derde in zilver
[ ]gens naar wel gevallen van het Gouvernement.
De inschrijving moet geschieden gecumuleerd in
[ ]eel, gelijk de toewijzing ook zal geschieden,
de geheele leverancie slechts aan een persoon zal
gegund.
[ ]ghebbenden adresseeren of vervoegen zich en
[ ]verzocht, bij de uitbesteding tegenwoordig te
[ ] wel gemagtigden te zenden bij
[ ]mbang, *Den Resident voornoemd,*
[ ]en december 1829. J. B. DE SALIS.

[ ]oensdag den 6den januarij aanstaanden, zal over-
[ ]g het reglement op het houden van uitbestedin-
[ ]vasche courant 1829 no. 88), ten bureele van
[ ]ergeteekenden administrateur van 's Rijks magazijn
[ ]smiddelen alhier, gehouden worden, eene uitbe-
[ ]an, ten behoeve van 's Rijks magazijn voornoemd,
[ ]de artikelen als:
[ ]ten heenen, 250 dito pakkisten en 12 dito
[ ]dozen.
[ ]oodigt de ondergeteekende administrateur, krach-
[ ]ne bekomene autorisatie, de gegadigden voor de-
[ ]ngie uit, hunne inschrijvings-billetten, voor of
[ ]6den januarij 1830, aan hem in te dienen, op
[ ] de gegadigden worden uitgenoodigd, de op-
[ ]ersoon te komen bijwonen.
[ ]en en speciale conditien waarop deze uitbe-
geschieden zal, liggen van heden af ter inzage
belanghebbenden, ten bureele van den onder-
[ ]de.
De administrateur van 's Rijks magazijn van Geneesmiddelen,
HARCKE.
[ ]rede, *den 18den december 1829.*

[ ]euren van het vendu-departement, voor zoo veel
[ ]g zijn in de voldoening van hun verschuldigde
[ ] maand augustus 1829, worden aangemaand, om
[ ]chuldigde ten vendu-kantoor te komen voldoen,
[ ]en 30sten dezer, ter vermijding van geregtelijke
[ ]ing.
De superintendent van het vendu-departement,
[ ]via, *den 16den december 1829.* LANGE.

—De resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30sten october 1821 no. 6, staatsblad no. 43, bepalende, dat de bagagien en provisien, van civiele en militaire ambtenaren, naar de buiten bezittingen verzonden wordende, vrij zullen zijn van uitgaande regten, zoo wordt door dezen ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat ter voorkoming van misbruik, geene provisien in bovengenoemde resolutie bedoeld wordende, vrij van regten zullen kunnen worden verzonden, dan na dat de afzenders voldoende zullen bewezen hebben, tot zoodanige verzendingen geautoriseerd te zijn.

De ontvanger der inkomende en uitgaande regten,
J. VAN DER VEN.

Batavia, *den 18den december 1829.*

VENDU-DEPARTEMENT.

Op zaturdag den 19den december 1829, te 10 ure.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement, van eene partij van 147 staafjes en een stukje totoks en corontalos goud, wegende 1467⅞ realen en gewaardeerd van 15 tot 17 karaat en 4 groote scheeps ankers en diverse andere goederen meer.

Op maandag den 21sten december 1829.

Voor het negotiehuis van *Scheruis* en *Kemp*, van een paar extra groote met landschappen, beschilderde in goud gedecoreerde porceleinen vazen, en eenige dito paren mindere soort, diverse albaste groepen, lakens, hollandsche tabak en sigaren, koper glas en muziek werken, muziek instrumenten, kinderspeelgoed, schrijfpennen, eenige exemplaren van *J. E. Doornik*, vrijmoedige gedachten over Nederlandsch Indien enz. enz.

Op dingsdag den 22sten december 1829.

Voor de woning van den heer *A. Morgan*, op Koningsplein, van een zeer netten inboedel bestaande in europesche en andere huismeubelen, glas-, cristal-, zilver- en pleetwerk, een assortiment fijne wijnen, alles daags te voren te zien van 's middags 11 tot namiddags 3 ure

En des avonds te 7 ure.

In een der localen van de Harmonie, van eenige certificaten en een fraaije collectie boeken volgens rond gezonden catalogus, no. 3.

Op woensdag den 23sten december 1829.

Voor het huis van den luit. koll. *van Castel* op Weltevrede, van wagens, rij-, bendie- en wagen-paarden, huismeubelen, en andere goederen meer.

Alsmede mahonie houten en andere meubelen, vier nieuwe engelsche rijdtuig veeren enz.

Op donderdag den 24sten december 1829.

Voor de militaire kantine op Weltevrede, voor rekening van de weduwe *Barbiers*, van huismeubelen, kleederen en andere goederen meer.

En.

Voor het negotiehuis van *Thompson, Roberts en Co.* op Moorsche Passer, van chineesch offer-papier, nagemaakte batik sarongs, slendangs en doeken, geweve sarongs, eene partij modewaren, aardewerken, eenige balen breed bengaalsch linnen, roode wijn, enz. enz.

Alsmede circa 25 pikels tripangs en 3 levendige caret schildpadden.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkooping op regterlijk gezag. Zal door den vendumeester te Rembang, en ten bijwezen van den ondergeteekende, krachtens het vonnis van den landraad te Rembang dato 26sten maart ll., voor en ten behoeve van *F. C. Spits*, op dingsdag den 29sten dezer worden verkocht.

Eene zeker onvoltooide brik, lang van de kiel 69, steven 79, breed 22, diep 12 voeten, groot c. [ ] koijangs, liggende op stapel, in de dessa Tambakbojo, onder Rembang, toebehoorende aan den chinees *Tan Seng*.

Iemand eenig regt, actie of toezegging omtrent dien verkoop hebbende, make het aan ondergeteekende bekend.

Rembang, *De waarnemend exploiteur,*
den 8sten dec. 1829. J. AGERBEEK.

—De ondergeteekende heeft pas ontvangen een gedeelte der lading, van de schepen MATHILDA EN SOPHIA DOROTHEA, bestaande in, beste roode tafelwijn, seltzelwater, princesse bier op vaten, wijn azijn, boter in vaten en in potten, kinder speelgoed paardehare petten, stroohoeden, fraaije laarsen en schoenen, everleste dames schoenen en fraaije opgemaakte dames mutsen, hollandsche cigaren, platlood, zeildoek enz., welke goederen zoo wel bij partij als en detail tegen zeer redelijke prijzen te bekomen zijn, bij

J. SPEET.

Batavia, *den 16den december 1829.*

—De ondergeteekende heeft per het schip SOPHIA DOROTHEA, kapitein *van der Steene*, van Antwerpen en het laatst van Engeland aangekomen schip, ontvangen een fraai assortiment diverse goederen, bestaande in: bronzen astrale, hang- en tafel lampen met kristalle en sinombres bollen, astrale kroonen, muurstolpen met branches, hangstolpen, stolpvaren, kopere globe-lantaarnen, waarlooze astrale en sinombres lampbollen, gebronsde inktkokers en kandelaars, pleetwerken, gouden epauletten en dragons voor hoofd en andere officieren, goud en zilver galon, gemonteerde dames en kinder stroohoeden, fraai geborduurde dames kleeden, spencers, chemisetten, pellerines, mantels, entredeux en festons, dames mutzen, tules, linten, komplete stellen gemaakte kleine kinderkleederen, mans en kinder hoeden en petten van diverse kwaliteit, castore en andere handschoenen, chocolade, suikerwerken, etc.

J. VAN DIJK.

—Versche provisiën, gedroogde en ingelegde vruchten, wijnen, bier, diverse dranken, ook schrijfbehoeftens en visite kaartjes, zijn te bekomen bij

L. BLOK en CO.

Goenoengsaharie, *den 17den december 1829.*

—*De Nys, Brown en Co.*, hebben pas ontvangen eenige vaten hodgsons pale ale, spijkers en lakens van ligte kleuren geschikt tot het bekleeden van rijtuigen.

—*F. de Chauvigny de Blot qq.*, zal den 28sten dezer te Buitenzorg publiek doen verkoopen, eene aanzienlijke hoeveelheid padie van de landen Pondok-gede en Tjomas.

—Op vrijdag den 22sten januarij 1830, zal te Pekalongan, door den vendumeester aldaar, krachtens autorisatie van den raad van justitie te Samarang, voor den curator in den boedel van *L. A. J. Petel*, ten overstaan van den heer resident aldaar, in het openbaar en aan den meestbieden ten behoeve van dien boedel, worden verkocht.

Een woonhuis van steen met sierappen gedekt, gelegen te Wiradessa, met de daartoe behoorende gebouwen en een woonhuis, gelegen te Doro, met alle de daartoe verder behoorende gebouwen, opstallingen en magazijnen, ingerigt tot eene indigo fabriek, benevens de ketels, bakken, gereedschappen en instrumenten, tot gemelde fabriek behoorende.

De curator in den boedel voornoemd,
A. M. CLIGNETT.

Samarang, *den 19den december 1829.*

—Gebroeders *Beijnon*, hebben ontvangen per de SOPHIA DOROTHEA, spermaceti kaarsen, beste rook tabak, stougton elixer, durhams mosterd, zoetemelk en Zwitsersche kaasen, roode besse sap, bitterkoektjes, jongens en meisjes muisjes, anschovisch, gerookte zalm in blikken, puike nieuw haring, saladeolie, patent lantaarns, kinder speelgoed, echte farinas, eau de cologne, pruimedante, peeren, appelen rozijnen, korenten, gierst, tafel amandelen, chocolade, zout beontjes, morellen op brandewijn.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,

A. BOUMAN,

met

M. J. LAMEER, wed. *C. J. de Meijier*.

Batavia, *den 16den december 1829.*

GEBOORTEN.

Mijne geliefde huisvrouw *Maria Magdalena Johanna Knibbe*, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen zoon.

RULOFFS.

Batavia, *14 december 1829.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed alhier, mijn dierbare echtgenoot *J. A. Haak*, in leven gepensioneerd kapitein,

M. G. SENN VAN BASEL, wed. *Haak*.

Weltevrede, *den 9den december 1829.*

—Heden overleed tot mijne innige droefheid geliefde nicht *Maria Helena Elizabeth va[n] borgh Jutting*, in den jeugdigen ouderdom

Batavia. Vrouwe U. S. v[…]
15 december 1829. weduwe *C. P. J[…]*

—Heden overleed alhier, de weledele ge[…] *August Fred. Cordes*, kapitein der 18de [na]tionale infanterie, degenen, welke iets van […]schap te vorderen hebben of daaraan versch[…] gelieven binnen den tijd van zes weken, op[…] aan de ondergeteekende kommissarissen.

C. LE ROUX, *kapt. der 19de afd.* […]
ARNOLD, *2de luit. kwart. der 18de* […]

Samarang, *den 28sten nov. 1829.*

—Op heden overleed, na een kortstondig [lijden] gevolge van coliek, mijne dierbare echtgenoot […] *Pietersen*, in den ouderdom van ruim 29 ja[ren] […]tende vier onmondige kinderen.

Deze dient tot kennis gave aan vrienden e[n] verzoeke voor brieven van rouwbeklag ve[r]blijven

J. HO[…]

Sumanap, *den 6den december 1829.*

NAGELATEN BOEDE[L]

Alle degenen, die iets te vorderen hebbe[n] verschuldigdigd zijn aan den boedel van wijlen [gepen]sioneerden kapitein, *Johannes Albertus Ha[ak]* daarvan opgave of betaling te doen, binne[n] van zes weken, na dato dezer, aan

A. B. KELLENS, *geassume[erde]*

Weltevrede, *den 12den december 1829.*

POST-KANTOOR.
BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, […] postkantoor te Batavia paketten voor briev[en] zijn, om te worden verzonden.

naar schip kapitein
Nederland, *Eng. bark Eamant*, Walmselej.

Batavia, *De post[…]*
den 18den dec. 1829. P. […]

VERTREKKENDE SCHE[PEN]

Vracht en passage naar Nederland, per h[et] landsche schip MATHILDA, kapitein *Klimp*, [ten] kantore van *Brouwer*, *Nolthenius* en *Co.*

Batavia, *16 december 1829.*

VERTREKKENDE PERSO[NEN]

Mr. *Dalton* intends leaving Java.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKI[NGEN]

Iemand in bezit zijnde van zeker vóór eenig[e] *E. Maaskamp*, te Amsterdam in octavo uitg[…] kleurd plaatwerk, voorstellende hollandsche k[…]ten, wordt door den ondergeteekende zeer […] uitgenoodigd, die platen wel aan hem te wil[…] onder belofte eener behoorlijke teruggave.

VAN DER […]

—Te huur een huis, staande op Goenoengsah[arie] de toko van den ondergeteekende, en aldaar […]

L. BLO[K]

Goenoengsaharie, *den 17den december* […]

—*De heeren inteekenaren op de Javasche* […] *worden bij deze herinnerd, dat hun loope[…]ment expireert met den laatsten van de […] maand december, en dat zij, verlangende […] nemen te continueren en de couranten […] ontvangen, den inteekeningsprijs voor de […] maanden van het jaar 1830, vóór den eerst[en] aanstaanden, aan 's Lands Drukkerij zul[len] doen geworden, of, voor zoo ver zijn zich […]tavia ophouden, een bewijs, dat tot dat […] hen f 20—: in 's Lands kas is gestort.*

Te BATAVIA, TER LANDS DRUKK[ERIJ]